

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Vita Et Institvto S. Ignatii Societatis Iesv Fvndatoris. Libri Qvinque

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1665

XXVI. Rebus terrenis omnibus superior Ignatij animus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10840

fisset, totidem sibi catena ferrea inflictiis plagis noctu exsoluebat. Quin & interdium mox, vt errasse se viderat, sublatis statim ad Deum oculis, vel admota pectori, quasi aliud agens, manu, veniam tacite precabatur; ac Manresa dum egit, vt numerum lapsuum teneret quos per exaamen ferotinum animaduertisset, nodis illos signabat fune quo praecegebatur implicitis.

Tam incensa Deo placendi studia, cum æquali eiusdem amore, ac diligentia tam exquisiti tribunalis, coniuncta; dici non potest Ignatij animum quàm sublimem leuarint, ad purgatissimam sanctitatem: mille in se suaque omnia apertos pandebat oculos, vt qui Deo adstaret continenter, eiusque ex se pulcherrimam in qua totus hærebat speciem optaret quantum fas homini referre, atque omnem horreret labeculæ umbram, qua in oculis Dei formosus animæ obscuraretur nitor; accedebat his auulsum, & liberum à creatis pectus, vnum in iis amans & appetens Deum, & in eo vno vniuersa. Nihil erat in humanis, cuius voluptate, aut desiderio tangeretur, & perinde habebat iis prorsus carerere, quàm supremo iure omnibus dominari; præter Deum enim flocci omnia pendere, extra illum cuncta, quantacumque hæc forent infinitis sub illo abiecta spatiis spectare, ac pro nihilo spernere, summa eius votorum apud Deum solaque ambitio Deum diligere, & in eius amoris pretium, amando crescere. Hoc vt impetraret à primo vitæ mutatae initio concinnauerat sibi hanc preculam, quæ nisi ad homines virtute perfectos non pertinet, si non ore tenus, sed ex animo recitetur. *suscipe Domine vniuersam meam libertatem; accipere memoriam, Intellectum, atque voluntatem omnem, quicquid habeo, vel possideo mihi largitus es, id tibi totum restituo, ac tua prorsus voluntati irado gubernandum. Amorem tui solum cum gratia tua mihi dones, & diues sum factus, nec aliud quicquam vltra posco.* Alia est, pio multorum vsu frequentata cuius initium. *Anima Christi sanctifica me, &c.* & Sancto Ignatio attributa, opinor quod eam non raro includit, meditationum suarum colloquiis; ex quo etiam natum putem, vt in requirendo illius auctore minus diligentes, suis libris eam vulgauerint velut proprium sancti viri partum; at ea cuiuscumque tandem, non est planè S. Ignatij, legi enim illam in libro Lugduni ann. 1499. typis impresso, cum esset tum octennis Ignatius: addebatürque recitaturis præscripto tempore, indulgentia pœnarum; at Bonifacius, etsi sit eius nominis postremus, sæculo integro Ignatium præcessit. Itaque nihilo segnus quæcumque gessit, facturus fuerat, tametsi nulla in futurum, meritis præmia, Deus poluisset, siquidem nulla re caritas generosa in nifus heroicis diuinæ gloriæ potentiùs rapitur, quam Dei ipsius dignitate, atque ipsomet Deo: inde illa eius, vt de Paulo agens Chrysostomus loquitur, *amoris insania*, qua securitatem propriæ salutis securitati posthabuit diuini honoris: nam si daretur optio ex hac vita, statim certoque in aliam, æternum beatam transeundi; vel in hac hærendi, sed incertum illius obtinendæ, certum tamen augendæ animarum lucto, diuinæ gloriæ;

XXVI.

Rebus terrenis omnibus superior Ignatij animus.

aiebat: itaque apud se sentiebat, optatum se hic manere, ac fore periculo, tantò quæstus maiores, quantò plurius est suum Deo honorem vindicari, quam nostris omnium rationibus prospici, quanquam hæc propria securitatis dilatio, haudquaquam periculo futura esset obnoxia, sed ex diuinæ caritatis profusione securior. Ex his liquet in relatione paulò ante laudata quam iure dictum sit [tanto illum Dei amore flagrasse, ut in eo quaerendo semper esset, nec aliud mente reuolueret, loqueretur, aut cuperet, nisi Deo placere, eiusque exequi voluntatem, ad hoc ei se totum tradidisse, voluisseque in omnibus adherere; cæli etiam, si necesse foret terræque iactura.] Testis est Hieronymus Natalis ex quo Deo se dedit Ignatius, seruitutis suæ mensuram, & calcar, maiorem Dei gloriam tenuisse, hoc est animo nunquam factis præsentibus explendo, incrementa boni semper continuanda destinasse, direxisseque ad illum diuini honoris apicem, in quem possunt, tota cælestis gratiæ nobiscum adnitentis contentione euadere. Sensere hoc idem Romanæ rotæ cognitores, dum in causâ ipsius ab se approbatis collectisque actis [suas, inquit, omnes ad Deum cogitationes, verba, factaque retulit, velut eorum finem, in Deum eiusque honorem, & gloriam direxit, habemusque ex ipsius scriptis, fuisse hoc tesserarium eius signum, in ore ipsius assiduum, *ad maiorem Dei gloriam.* Hanc & exquisiuit, & consecutus est vbique, hanc suis esse agendi regulam voluit: ex quo illa efflorescebat mentis acritas, qua B. Pater abundauit, & oris quam prætulit imperturbata serenitas, perpetuæ index lætitiæ, adeoque constantis, ut cum aduersis durius quateretur, tunc esset hilarior: inde illa quoque interior pax, & in omnes animi sui motus, affectionesque imperium, quod intuentibus velut admodum singulare suspiciebatur, cum idem semper, sibi que similis, nullo vnquam casu mobilis compareret, & hæc animi pax fructus est intimæ caritatis.] Hæc illi, & iis mirè consentiunt quibus illum Iacobus Mironus eius familiarissimus ad viuum depingit: [Parens, inquit, noster Ignatius magnis ab natura ornatus est dotibus, magnos mente aluit spiritus, quibus illum diuina gratia in summum euexit virtutis fastigium: nihil nisi grande pro Deo molitus est, & feruorem quæcumque ageret spirarunt. Societatem, eiusque munera si introrspicimus, ardent omnia ignibus caritatis. Quare hoc institutum, modumque procedendi noster (sic illum vocabat Ignatius) totus est in quaerenda maiori Dei gloria, & honore, ut patet ex libro constitutionum, ubi vix caput est quo non inculcetur, illud Dei vbique maioris gloriæ studium. Fuitque hic ardor in eo perpes, Societatis fundandæ principium, & incitamentum, dum secum sollicitè, diu noctumque inuestigat qui posset Deo maiorem gloriam, & gratiora semper curare obsequia. Eò spectant, & inde profluunt omnes ministerij nostri partes, caritatisque opera quæ obimus pro Instituti ratione, nec omnino nobis satisfacere possumus, si pro Deo tantum iis incumbimus; maioribus tenemur officiis, eam scilicet Deo interius gloriam exteriusque procurandi, quam eius gratia iuuante maximam

mam valemus] haftenus Mironus, quibus sane haud inferiora vir sanctus exigebat, tum ab se, tum pro cuiusque modulo ab suis, vnde laicum adiutorem, in virtutum, & operis studio negligentem interrogavit aliquando, cuinam suum laborem in Societate locare se crederet, cui vitam, & operam nauare? aientique sibi propositum Deo famulari, Deo, infert sanctus famulari, & tam solute ac languide? exin sane id tibi abire impune non patiar; nam si dares homini operam, esset forte huius socordiae vultus, aut excusatio; Maiestati vero infinitae cui vt mille vltra quam possumus obsequia praestemus, ne minimam quidem partem officij explemus, huic, inquam, vix eius aliquam laboris quem valemus, operam dicare, quanta quaeso id culpa fuerit?

Suspicienti gradum amoris erga Deum qui pectus Ignatij, flammis iugibus vaporauit, fateor mihi, & verba idonea, & sensus deesse argumento pares; nam si verè ac scite Bernardus, amoris linguam, non amanti peregrinum sonare, ac barbarum, quanto magis expertem amoris si tentet de amore loqui, voces deficient, ac sententiae propriae; sequentur inertes prorsusque alienae? atque hoc pronius, quod ij etiam qui toti Deo ardent, eoque intime perfruuntur, vt velint maxime, loqui tamen de illo nesciunt; significandis enim caelestibus, lexica nostra voces non suggerunt. Suo quodam libello Ignatius in quem animi sui affectus referebat interiorem suam arcani cum Deo commercij familiaritatem expressurus, scribit auditam sibi quandam interius absque vocibus musicam, & concentum nullo ab sensibus deprehensum sono: At hic plane in terris nihil eiusmodi esse. Multo vero minus sermonem inuenero eorum interpretem, quorum nec mente concepit sensa, nec quae ipsemet experiebatur eloqui aliter valuit, quam imagine aliqua ab sensibus mutua; si minus falsa, certè minus vera, & germana. Velim praeter omnibus extricare illius intelligentiam, quod suo cuiuspiam in paucis carissimo quandoque aperuit; certè quidem se minime victurum, si ad viuendum id haberet solum, quod sibi natura tribuebat. Ex quo sane dicto nihil assequor, nisi esse hanc metam perfectae caritatis supremam, & vltimam, quae transformatum in Deum hominem, vsque eò perducit, vt ducat magis ex Deo vitam quam ex seipso. Haud secus ferme vt cognatae arbori plantae, ac circum adrepentes; cum ei inhaerint, vnam videntur ex duabus arborem facere; ac natiuam licet figuram, & animam seruent; plus tamen succi, vitaeque ex illa, cui nexu penetrati adglutinatae sunt arbore, quam ex se hauriunt; vigent, crescunt, eduntque fructus quidem suos, sed de succo ductos alieno, aliaque radice; hanc enim sibi animae potius, quam ligni, confusione mutua propriam vindicant. Quae fortasse mens fuit Apostoli cum exclamaret. *Vino ego iam non ego, vinis vero in me Christus.* Nam & ipse vivebat per sese, sed ad Deum amandum vim sibi tantae necessitatis impresserat, vt modo quodam inexplicabili, eo magis amore quam anima viueret, nec posset ab eius anima is amor, coniuratis caeli, terrae, ac tartari viribus auferri, quantumuis ferro posset de corpore

XXVII.

Quanto Dei amore Ignatius, etiam cum vita periculo arserit.